

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
	N° 124		
Session Extraordinaire 1939	SEANCE Gm 14 Juin 1939	VERGADERING van 14 Juny 1939	Buitengewone Zitting 1939

PROPOSITION DE LOI

établissant le statut
des gardes particuliers assermentés.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Jusqu'à ces dernières années, la jurisprudence était divisée sur la qualité à donner aux gardes assermentés.

Certains jugements et arrêts les assimilaient aux ouvriers; d'autres en faisaient des employés; d'autres enfin les considéraient uniquement comme officiers de police judiciaire.

De récents arrêts de la Cour de Cassation leur enlevant les deux premières qualifications ont décidé que le caractère supérieur d'officiers de police judiciaire dominait leurs autres fonctions et qu'ils devaient être considérés uniquement comme ayant cette qualité.

La Cour Suprême estime qu'ils ne sont pas sous la dépendance du commettant qui les a cependant présentés à l'agrément du Gouverneur de la Province et qui peut en tout temps les priver de leur fonction.

Ils peuvent, et même, doivent dresser procès-verbal à leur maître, si celui-ci se rendait coupable d'une infraction en matière de chasse.

Ils sont absolument indépendants pour estimer s'ils doivent ou non verbaliser.

Ces décisions de la Cour de Cassation sont assurément logiques et doivent être retenues, mais dans leurs conséquences, elles peuvent être singulièrement préjudiciables à des tiers comme aux gardes eux-mêmes.

Qui sera civilement responsable de l'accident causé à des tiers par ces gardes assermentés?

D'aucuns voudraient faire une distinction : si l'accident survient alors que le garde accomplit un travail autre que la recherche des délits — le commettant est responsable; il ne le sera pas si l'accident arrive lors de l'accomplissement d'une fonction d'officier de Police Judiciaire; telle la poursuite des braconniers, par exemple — souvent la distinction sera impossible.

WETSVOORSTEL

tot vastelling van het statuut
der beëdigde particuliere wachters.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Tot vóór enkele jaren, was de rechtspraak verdeeld over de hoedanigheid welke aan de beëdigde wachters moest toegekend worden.

Zekere vonnissen en arresten stelden ze gelijk met werklieden; voor andere waren het bedienden; voor andere nog waren zij niet anders dan officieren van gerechtelijke politie.

Recente arresten van het Hof van Verbreking ontnamen hun de eerste twee kwalificeeringen en beslisten dat de hogere hoedanigheid van officieren van gerechtelijke politie hun andere functies te boven gingen en dat zij alleen in deze hoedanigheid moesten aangezien worden.

Het opperste Gerechtshof is van oordeel dat zij niet afhankelijk zijn van den lastgever welke ze nochtans ter aanstelling heeft voorgedragen aan den Gouverneur der Provincie, die ze, te allen tijde, uit hun bediening kan zetten.

Zij kunnen en moeten zelfs proces-verbaal opmaken tegen hun meester, wanneer hij zich aan overtreding op jachtgebied schuldig maakt.

Zij staan volkomen onafhankelijk voor het opmaken of niet-opmaken van een proces-verbaal.

Deze beslissingen van het Hof van Verbreking zijn ongetwijfeld logisch en moeten weerhouden worden, maar zij kunnen, in hun gevolgen, derden en ook de wachters zelf ten zeerste benadeelen.

Wie zal burgerlijk verantwoordelijk zijn voor het ongeval, aan derden, door deze beëdigde wachters veroorzaakt?

Sommigen zouden een onderscheid willen maken: indien het ongeval zich voordoet wanneer de wachter een ander werk uitvoert dan het opsporen van misdrijven, zal de lastgever verantwoordelijk zijn; hij zal dit niet zijn, wanneer het ongeval zich voordoet bij de uitvoering van een werk dat tot zijn ambt van officier van gerechtelijke politie behoort, zoals het achtervolgen van stroopers, bij voorbeeld, welk onderscheid vaak onmogelijk zal blijken.

Et alors, qui sera responsable civilement ?

Le garde lui-même souvent sera insolvable, l'Etat ne voudra pas assumer cette responsabilité qui, au fait, ne lui incombe pas, et le maître ne se prétendra pas tenu à supporter les conséquences d'un acte commis par un officier de police judiciaire.

Au point de vue du garde lui-même, l'arrêt de Cassation le plus récent qui traite de la matière, lui enlève tous recours contre son patron pour la réparation d'un accident dont il a été victime.

Il s'agissait d'un garde qui accidentellement portant son fusil canon en bas, s'était blessé gravement à la jambe et en était mort deux jours après.

Un jugement d'un Juge de Paix confirmé par le Tribunal de Première Instance attribuait à la veuve les indemnités prévues par la loi relative à la réparation des accidents du travail, considérant donc le patron comme responsable.

La Cour de Cassation a cassé ce jugement décidant que « le chasseur qui engage un garde particulier et qui obtient son agrément par l'Autorité compétente, n'est pas « un chef d'entreprise au sens de l'article premier de la » loi du 18 juin 1930 sous l'autorité, la direction, la surveillance duquel l'ouvrier s'engage à travailler moyennant une rémunération. »

Il n'y a pas de contrat d'emploi dans le sens légal, donc pas lieu à application de la loi sur les accidents du travail.

Que penser de l'application en la matière des autres lois sociales, assurance-chômage, allocations familiales, pension de vieillesse ?

Il importe donc de fixer par une loi le statut des gardes chasses.

C'est le but que poursuit la proposition qui vous est soumise.

Article premier.

Cet article ne fait que reprendre le premier paragraphe de l'article 61 nouveau du Code Rural en améliorant légèrement le texte.

L'article 2 reprend le paragraphe 2 de ce même article 61.

L'article 3 précise les conditions qui doivent être exigées pour être garde.

Non seulement, parce que ces personnes sont investies d'une autorité très grande, mais aussi dans l'intérêt même de la corporation des gardes, qui se doit de relever son prestige et sa valeur, il importe de fixer des règles strictes pour le recrutement de ces officiers de police judiciaire.

Le quarto de cet article 3 prévoit qu'ils devront être porteurs d'un diplôme délivré depuis moins de dix ans.

Il convient, en effet, que les gardes soient capables de rédiger un procès-verbal, aient des notions de législation rurale forestière et cynégétique. Il est même nécessaire qu'ils aient un minimum de connaissances du métier ou de la profession qu'ils devront occuper. Cet examen est tout à fait justifié.

Wie zal dan burgerlijk verantwoordelijk zijn ?

De wachter zelf zal dikwijls een onvermogende zijn, de Staat zal deze verantwoordelijkheid, welke in feite bij hem niet berust, niet op zich nemen, en de meester zal beweren dat hij niet gehouden is de gevolgen te dragen van een daad, door een officier van gerechtelijke politie gepleegd.

Wat de wachter zelf betreft, ontzegt het jongste arrest van Verbreking ter zake, hem elk verhaal tegen zijn meester, voor het herstel van een ongeval waarvan hij het slachtoffer is geweest.

Het geldt hier een wachter die zich, bij het dragen van zijn geweer met den loop naar beneden, erg gekwetst had aan het been en er, twee dagen nadien, van gestorven was.

Een vonnis van een Vrederechter, door de Rechtbank van Eersten Aanleg bekragtigd, kende aan de weduwe de schadeloosstelling toe, door de wet voorzien op de vergoeding der schade voortspruitende uit arbeidsongevallen, en hield den meester dus voor aansprakelijk.

Het Hof van Verbreking brak dit vonnis, oordeelende « dat de jager welke een privaten wachter in dienst neemt en zijn aanstelling van de bevoegde overheid bekomt, geen bedrijfshoofd is, in den zin van het eerste artikel van de wet van 18 Juni 1930, onder wiens gezag, leiding en toezicht de werkman zich mits bezoldiging verplicht te arbeiden ».

Er is geen dienstcontract in den zin der wet, dus moet de wet op de arbeidsongevallen niet toegepast worden.

Wat te denken van de toepassing in zake van de andere sociale wetten, werkloosheidsverzekering, kindertoeslagen, ouderdomspensioen ?

Het statuut der jachtwachters moet eens voor goed door een wet vastgesteld zijn.

Dit beoogt het wetsvoorstel dat U wordt voorgelegd.

Eerste artikel.

Dit artikel is slechts een herhaling van de eerste paragraaf van het nieuw artikel 61 van de Veldwet, waaryan de tekst lichtjes wordt verbeterd.

Artikel 2 is de herhaling van paragraaf 2 van ditzelfde artikel 61.

Artikel 3 bepaalt nader de vereischten om wachter te kunnen worden.

Niet slechts wijl deze personen bekleed zijn met een zeer groot gezag, maar in het belang zelf van het korps der wachters, dat zijn aanzien en zijn waarde heeft hoog te houden, moeten vaste regels aangenomen worden voor de aanwerving van deze officieren van gerechtelijke politie.

Het quarto van dit artikel 3 voorziet dat zij houders zullen moeten zijn van een diploma dat sedert minder dan tien jaar werd afgeleverd.

De wachters moeten inderdaad bekwaam zijn een proces-verbaal op te stellen, begrip hebben van veld-, bosch- en jachtwetgeving. Het is zelfs noodig dat zij een minimumbekwaamheid hebben voor het ambt of beroep dat zij zullen uitoefenen. Dit examen is ten volle gerechtvaardigd.

Le quinto, qui prévoit l'agrération par le Gouverneur, ce qui n'est pas une innovation, exige l'avis favorable du Procureur du Roi. Il ne faut pas, en effet, qu'un garde soit nommé sans l'accord du magistrat qui aura à connaître de ses procès-verbaux éventuels et à juger de leur valeur.

Il est utile que le Gouverneur entende le Commissaire d'arrondissement, mais ici nous ne pouvons exiger son accord vu qu'il est subordonné au Gouverneur.

L'article 4 a pour but de faire connaître au commettant les pièces qui lui sont nécessaires pour obtenir du Gouverneur l'agrération de son garde.

Les articles 5 et 6 sont la reproduction à peu près littérale des articles 62 et 63 du Code rural. Toutefois, l'article 5 prévoit, pour le garde, un armement plus moderne et semblable d'ailleurs à celui des autres officiers de police judiciaire.

Il ne faut pas perdre de vue que le garde asservié doit souvent circuler seul, la nuit, dans les bois. Il doit pouvoir être bien armé.

L'article 7 est le plus important de la loi. C'est lui qui fixe le statut des gardes asservités.

Se conformant aux dernières décisions de la Cour de cassation, il admet que le garde asservié est un officier de police judiciaire et maintient, à son sujet, toutes les lois antérieures le considérant comme tel.

Mais, tant dans l'intérêt des gardes eux-mêmes que des tiers, il l'assimile aux ouvriers pour l'application de diverses lois sociales et pour la réparation civile des délits et quasi-délits qu'ils pourraient commettre et dont préjudicieraient des tiers.

Je dis : « aux ouvriers » et non « aux employés », parce que, par ses fonctions mêmes, par son salaire, par son genre de travail, le garde n'a rien de l'employé et est bien plus près de l'ouvrier.

En dehors de la rédaction relativement rare de procès-verbaux, le garde fait un travail manuel, place des pièges, entretient les sentes des bois, souvent élague les arbres et manie plus fréquemment le courbet que la plume.

Qu'il y a-t-il dans tout le travail d'un garde qui ressemble à la besogne d'un employé ?

C'est un ouvrier, ouvrier d'élite soit, mais ouvrier quand même. Le gardien d'usine n'est pas un employé, mais un ouvrier.

Il doit donc être considéré comme tel, au point de vue de la loi sur les accidents du travail, au point de vue des allocations familiales, des pensions de veillesse, de l'assurance-chômage obligatoire.

Il ne peut être question de lui appliquer la loi des huit heures. Le garde, en effet, est un ouvrier assez indépendant, traînant un peu quand il juge utile de le faire, pouvant même, au milieu de sa tournée prendre, quand bon lui semble, une heure de repos. Cette loi ne peut donc lui être appliquée.

Het quinto dat de aanstelling door den Gouverneur voorziet, wat geen nieuwheid is, eischt het gunstig advies van den Procureur des Konings. Het mag inderdaad niet gebeuren dat een wachter benoemd wordt zonder instemming van den magistraat welke van zijn eventuele procesen-verbaal zal moeten kennis nemen en over de waarde er van zal moeten oordeelen.

Het is nuttig dat de Gouverneur den Arrondissementscommissaris hoort, maar hier kunnen wij zijn instemming niet eischen, daar hij aan den Gouverneur ondergeschikt is.

Artikel 4 heeft tot doel, den lastgever in kennis te stellen met de stukken welke hij behoeft om van den Gouverneur de aanstelling van zijn wachter te bekomen.

De artikelen 5 en 6 zijn nagenoeg de letterlijke herhaling van de artikelen 62 en 63 van het veldwetboek. Artikel 5 voorziet, evenwel, voor den wachter een meer moderne bewapening, en trouwens gelijk aan deze van de andere officieren van gerechtelijke politie.

Men mag niet uit het oog verliezen dat de beëdigde wachter 's nachts vaak alleen door de bosschen moet trekken. Hij moet kunnen goed gewapend zijn.

Artikel 7 is het belangrijkste van de wet, daar in dit artikel het statuut van de beëdigde wachters wordt vastgesteld.

In overeenstemming met de jongste beslissingen van het Hof van Verbreking neemt het aan dat de beëdigde wachter een officier van gerechtelijke politie is en handhaaft het, te zijnen opzichte, al de vroegere wetten die hem als zoodanig beschouwden.

Maar, zoowel in het belang van de wachters zelf als van derden, stelt het hem gelijk met de arbeiders, met het oog op de toepassing van verschillende sociale wetten en voor de schadeloosstelling van de misdrijven en oneigenlijke misdrijven die hij mocht plegen en waardoor derden mochten benadeeld worden.

Ik zeg « met de arbeiders » en niet « met de bedienden », omdat de wachter door zijn ambt, door zijn loon, door den aard van zijn werk, veel dichter bij den arbeider dan bij den bediende staat.

Buiten het vrij zeldzaam opmaken van processen-verbaal, verricht de wachter handenarbeid, zet hij vallen, onderhoudt hij de boschpaden, snijdt hij vaak hout weg en hantert hij veel meer het snoeimes dan de pen.

Wat is er in al het werk van een wachter te vinden, dat gelijkt aan het werk van een bediende ?

Het is een arbeider, een vakarbeider zoo men wil, maar toch een arbeider. De fabriekswaker is geen bediende maar een arbeider.

Hij moet als zoodanig worden beschouwd, met het oog op de wet op de arbeidsongevallen, op de kindertoeslagen, op de ouderdomspensioenen, op de verplichte werkloosheidsverzekering.

Er kan geen sprake van zijn den achturendag op hem toe te passen. Inderdaad, de wachter is een vrij zelfstandig arbeider, die werkt wanneer hij zulks nuttig acht, die, op zijn ronde, wanneer hij zulks goed vindt, een uur rust kan nemen. Die wet kan dus op hem niet worden toegepast.

Il en est de même de la loi sur les congés payés. En effet, le garde doit pouvoir prendre un congé à l'improvisée, sans que la date puisse être connue ou soupçonnée, car il n'y a pas moyen de le remplacer dans son service et les braconniers et maraudeurs auraient tôt fait de profiter de son absence si celle-ci pouvait être prévue, ne fût-ce que deux ou trois jours à l'avance.

Quant à la question de la responsabilité civile pour les accidents causés au tiers, le patron doit en être rendu civillement responsable même si le fait arrive alors que le garde fait fonction d'officier de police judiciaire.

Et tout d'abord, faire une distinction entre les différentes fonctions du garde n'est pas toujours chose aisée. D'autre part, même quand il exerce cette fonction, il faut reconnaître que c'est dans l'intérêt premier, si pas exclusif, du patron dont il défend la propriété.

Enfin, le commettant a toujours la faculté, il devrait même en avoir l'obligation, d'assurer son garde contre les risques inhérents à l'usage d'un outil aussi dangereux qu'est le fusil ou la carabine.

Nous spécifions toutefois qu'il n'y a responsabilité civile du commettant que si le fait dommageable pour autrui se passe sur son territoire. Il arrive souvent, en effet, que des gardes particuliers assermentés sont gardes-champêtres auxiliaires des communes et il n'est pas question d'étendre la responsabilité d'un patron au service que ferait son préposé pour le compte de la commune.

Nous examinons enfin le cas de la durée du préavis de congé à donner par le garde à son patron ou par celui-ci au garde.

Nous pensons ici que ce préavis doit être plus long que celui accordé à un ouvrier ordinaire qui facilement est censé retrouver de l'ouvrage. Toutefois, nous croyons inutile de dépasser le mois; il ne faut pas perdre de vue que le garde sera assuré contre le chômage.

La fonction du garde est toute de confiance et si le commettant a des raisons de vouloir remplacer le titulaire, il convient que l'emploi ne reste pas vacant et soit au plus tôt occupé par un nouveau préposé.

Le préavis d'un mois, qui correspond d'ailleurs à la jurisprudence habituelle, semble tout à fait justifié.

Nous avons voulu régler, pour éviter des procès inutiles, le cas où l'occupation d'un immeuble avec ou sans jardin est un accessoire du salaire du garde.

L'article 8 prévoit l'examen à passer pour les candidats gardes assermentés.

Les termes de l'article se justifient par eux-mêmes. Nous voulons toutefois en prévoyant que le droit d'inscription devra couvrir les frais de cet examen, éviter toutes charges quelconques à l'Etat à l'occasion de l'organisation de cet examen.

Un arrêté royal complètera à ce point de vue les dispositions prévues par cet article.

Dit is ook het geval met de wet op de betaalde verlofdagen. Inderdaad, de wachter moet onverwachts verlof kunnen nemen, zonder dat de datum er van mag gekend of vermoed worden, daar het niet mogelijk is hem te vervangen en de wildstroopers en stroopers gauw hun slag zouden slaan, tijdens zijn afwezigheid, indien deze, ware 't slechts twee of drie dagen vooraf, kon worden voorzien.

Wat de kwestie van de burgerlijke verantwoordelijkheid betreft, wegens ongevallen aan derden overkomen, kan de meester burgelijk verantwoordelijk worden gesteld, zelfs indien het feit zich voordoet wanneer de wachter optreedt als officier van gerechtelijke politie.

Nu, het is niet altijd gemakkelijk een onderscheid te maken tusschen de verschillende ambtsbezigheden van den wachter. Anderzijds, zelfs wanneer hij dit ambt uitoefent, moet men toegeven dat zuks in het overwegend, zooniet uitsluitend, belang is van den meester wiens eigendom hij verdedigt.

Ten slotte, kan de lastgever altijd, wat een verplichting zou moeten zijn, zijn wachter verzekeren tegen de risico's die verbonden zijn aan een zoo gevvaarlijk tuig als geweer of karabijn.

Wij doen, evenwel, opmerken dat er geen burgerlijke verantwoordelijkheid voor den lastgever is, indien het voor anderen schadelijk feit zich voordeed op zijn gebied. Inderdaad, het komt vaak voor dat particuliere beëdigde wachters hulpveldwachters zijn van de gemeenten en er is geen sprake van de verantwoordelijkheid van den meester uit te breiden tot den dienst die zijn aangestelde mocht verrichten voor rekening van de gemeente.

Wij onderzoeken, ten slotte, het geval van den duur van de opzegging door den wachter aan zijn meester, of door dezen laatste aan den wachter te geven.

Wij zijn van oordeel dat deze opzegging langer dient te zijn dan deze aan een gewonen arbeider verleend, daar men aannemen moet dat deze laatste gemakkelijk werk zal vinden. Wij achten het evenwel niet noodig de maand te overschrijden; men mag uit het oog niet verliezen dat de wachter tegen werkloosheid zal verzekerd zijn.

Het ambt van wachter is een vertrouwensambt, en indien de lastgever redenen heeft om den titularis te vervangen, past het dat de plaats niet openblijve en dat zij zoo spoedig mogelijk door een nieuw aangestelde wordt bezet.

De opzegging van een maand, welke trouwens met de gebruikelijke rechtspraak overeenstemt, is dan ook ten volle gerechtvaardigd.

Om nutteloze gedingen te vermijden, hebben wij het geval willen regelen, waarin het betrekken van een woonhuis, met of zonder tuin, een aanvulsel is van het loon van den wachter.

Artikel 8 voorziet het door de candidaat-beëdigde wachters af te leggen examen.

De bewoordingen van het artikel billijken zichzelf.

Door echter te voorzien dat de inrichtingskosten van dit examen diepen gedeckt door het inschrijvingsrecht, willen wij alle welkdanige kosten bij gelegenheid van de inrichting van dit examen voor den Staat vermijden.

In dit opzicht, zullen de in dit artikel voorziene bepalingen bij een Koninklijk besluit worden aangevuld.

Disposition transitoire.

Il va de soi que si le statut des gardes s'applique à ceux qui sont déjà en fonction, il ne peut leur être imposé de passer l'examen prévu par l'article 8.

Overgangsbepaling.

Het ligt voor de hand, dat hoewel het statuut der wachters wordt toegepast op de reeds in functie zijnde wachters, aan dezen nochtans het bij artikel 8 voorziene examen niet mag worden opgelegd.

P. DIJON.

PROPOSITION DE LOI

Les articles 61, 62 et 63 du Code Rural modifiés par la loi du 30 janvier 1934 sont remplacés par la présente loi qui constitue : *Le statut des gardes particuliers assermentés.*

ARTICLE PREMIER.

Dans les communes rurales, où parties rurales des communes urbaines, les établissements publics et les particuliers ont le droit d'avoir des gardes particuliers assermentés pour la surveillance et la conservation de leurs fruits ou récoltes, des fruits et récoltes de leurs fermiers et locataires, de leurs propriétés de toute espèce, ainsi que pour la surveillance de la chasse et de la pêche qui leur appartiennent.

ART. 2.

Ces gardes assermentés sont assimilés aux gardes champêtres de communes pour la recherche et la constatation des infractions dans les limites du territoire confié à leur surveillance.

ART. 3.

Nul ne pourra être nommé pour la première fois à cet emploi s'il ne remplit les conditions suivantes :

- 1° être Belge,
- 2° être âgé de 25 ans,
- 3° être de bonnes vie et mœurs,
- 4° être porteur d'un diplôme délivré depuis moins de dix ans par le Jury dont parle l'article 8,

5° être agréé par M. le Gouverneur de la Province qui devra s'assurer de l'avis favorable du Procureur du Roi et entendra le Commissaire d'Arrondissement.

WETSVOORSTEL

De artikelen 61, 62 en 63 van het Veldwetboek, gewijzigd bij de wet van 30 Januari 1934, worden vervangen door deze wet, die het *statuut der beëdigde particuliere wachters* uitmaakt :

EERSTE ARTIKEL.

In de plattelandsgemeenten, of in de buiten gedeelten der stedelijke gemeenten, hebben de openbare gestichten en de bijzondere personen het recht, bijzondere beëdigde wachters te houden voor het toezicht op en de bescherming van hun vruchten en veldgewassen, de de vruchten en veldgewassen hunner pachters of huurders, van hun eigendommen van allen aard, alsmede tot bewaking van de jacht en de visscherijen die hun toebehooren.

ART. 2.

Die beëdigde wachters worden, voor het opsporen en het vaststellen van de misdrijven, binnen de grenzen van het grondgebied waarover zij het toezicht hebben, gelijk gesteld met de gemeentelijke veldwachters.

ART. 3.

Niemand kan, voor de eerste maal, tot dit ambt worden benoemd, zonder volgende voorwaarden te vervullen :

- 1° Belg zijn;
- 2° ten minste 25 jaar oud zijn;
- 3° van goed gedrag en zeden zijn;
- 4° houder zijn van een, sedert minder dan tien jaar, door de Examencommissie waarvan sprake in artikel 8, afgeleverd diploma;

5° de toelating bekomen vanwege den Gouverneur der provincie, die zich moet vergewissen van het gunstig advies van den Procureur des Konings, en den Arrondissemenscommissaris zal hooren.

ART. 4.

L'établissement public ou le particulier qui veut faire agréer un garde assermenté devra adresser au Gouverneur de la Province avec une demande indiquant la nature et la situation des biens dont la surveillance doit lui être confiée, les pièces suivantes relatives au dit garde :

- a) l'extrait d'acte de naissance sur timbre,
- b) un certificat de bonnes vie et mœurs à délivrer sur timbre par l'Administration Communale,
- c) le diplôme délivré par le Jury prévu à l'article 8.

ART. 5.

Les gardes particuliers assermentés pourront être armés de fusils à plusieurs coups, de carabines, simples, automatiques ou à répétition, armes de guerre exclues, de pistolets automatiques, de pistolets lance-fusées.

ART. 6.

Ils ne peuvent entrer en fonctions qu'après avoir prêté, devant le Juge de Paix du canton de leur résidence, le serment prescrit aux gardes-champêtres des communes.

Ils sont, de plus, tenus de faire enregistrer leur commission et l'acte de prestation de leur serment au Greffe de la Justice de Paix dans le ressort de laquelle ils doivent exercer leurs fonctions.

Le Gouverneur pourra retirer l'agrément des gardes particuliers ; ils seront préalablement entendus.

Le commettant qui retirera la commission à un garde particulier sera tenu d'en informer immédiatement le Gouverneur par lettre recommandée. Le retrait de la commission n'aura d'effet qu'à partir du jour où le Gouverneur en aura pris acte.

ART. 7.

Le garde assermenté, pour tout ce qui concerne la répression des délits et contraventions, est officier de police judiciaire et à ce point de vue lui sont applicables l'article 24 de la loi du 28 février 1882 et les articles du Code d'Instruction Criminelle qui traitent des officiers de police judiciaire.

Ils sont cependant assimilés aux ouvriers relativement à l'application des lois et arrêtés dans les matières ci-après énumérées :

- a) réparation des accidents du travail;
- b) allocations familiales;
- c) pensions de vieillesse;
- d) assurance-chômage obligatoire.

ART. 4.

Het openbaar gesticht of de privaatpersoon die een beëdigd wachter wil doen aanstellen, moet aan den Gouverneur der Provincie een aanvraag laten geworden, met vermelding van den aard en de ligging der goederen waarvan de bewaking aan betrokken dienst toevertrouwd, alsook volgende stukken gezegden wachter betreffende :

- a) een uittreksel, op zegel, van de geboorteakte;
- b) een getuigschrift van goed gedrag en zeden, door het gemeentebestuur op zegel af te leveren;
- c) het diploma aangeleverd door de Examenscommissie voorzien bij artikel 8.

ART. 5.

De bijzondere beëdigde wachters mogen worden gewapend met veelloopgeweren, gewone, automatische of repeteer-karabijnen, met uitsluiting van oorlogswapens, met automatische pistolen, vuurpijp-pistolen.

ART. 6.

Zij kunnen eerst in dienst treden, nadat zij in handen van den vrederechter van het kanton hunner verblijfplaats den eed hebben aangelegd, voorgeschreven voor de veldwachters der gemeenten.

Zij zijn daarenboven gehouden hun aanstelling en de akte van hun eedaflegging te doen registreren ter griffie van de vrederechten, binnen welker gebied zij hun ambt moeten waarnemen.

De Gouverneur kan de toelating der bijzondere wachters intrekken ; zij worden eerst gehoord.

De lastgever die een aanstelling ontneemt aan een bijzonderen wachter, is gehouden daarvan onmiddellijk kennis te geven aan den Gouverneur, bij aangetekenden brief. Het intrekken der aanstelling is enkel van kracht, te rekenen van den dag waarop de Gouverneur daarvan akte heeft genomen.

ART. 7.

Waar het de betrekking geldt van misdrijven en overtredingen, is de beëdigde wachter officier van gerechtelijke politie, en in dit opzicht zijn op hem van toepassing artikel 24 van de wet van 28 Februari 1882 en de artikelen van het Wetboek van Strafvordering handelend over de officieren van gerechtelijke politie.

Hij wordt evenwel gelijkgesteld met de werklieden, waar het de toepassing betreft van de wetten en besluiten op volgende gebieden :

- a) schadeherstel bij arbeidsongevallen;
- b) kindertoeslagen;
- c) ouderdomspensioenen;
- d) verplichte verzekering tegen werkloosheid.

Leurs commettants sont civilement responsables des délits et quasi-délits commis par eux durant leur service sur le territoire de leurs commettants, même s'il agissent comme officier de police judiciaire.

En dehors du cas de manquement grave où le renvoi, motivé par lettre recommandée dans les quarante-huit heures, reste de règle, le préavis de congé, nonobstant clause contraire, sera d'un mois à partir du jour où il sera notifié par lettre recommandée.

Le commettant pourra toujours moyennant paiement d'un mois du salaire fixe, à régler lors de la signification du préavis, mettre fin immédiatement à la mission et aux attributions du garde.

Toutefois, même dans cette dernière éventualité, si la rémunération du gardiennat comporte l'occupation d'un immeuble avec ou sans jardin, ceux-ci ne devront être délaissés que dans le mois, sous réserve, s'il échoue, d'indemnité de récolte.

ART. 8.

Des examens pour gardes seront organisés chaque année au chef-lieu de chaque province.

Le Jury sera composé d'un Président qui sera choisi par le Procureur Général du ressort de la Cour d'Appel, parmi les Procureurs du Roi, ou Substituts du Procureur du Roi, de la Province, et de deux Membres, l'un, Inspecteur, Sous-Inspecteur ou Garde Général des Eaux et Forêts, sera désigné par le Directeur Général des Eaux et Forêts; l'autre, représentant les chasseurs, sera désigné par le Conseil Supérieur de la Chasse.

Un Arrêté Royal fixera les dates des sessions, les droits d'inscription qui serviront à couvrir les frais de celles-ci, et le programme de l'examen. Celui-ci portera sur la législation en matière de chasse, de tenderie et de pêche; le Code Rural; le Code Forestier; les mœurs des gibiers; le piégeage; le braconnage; la constatation des infractions.

Disposition transitoire.

La présente loi sera applicable aux gardes en fonction hormis toutefois l'article 8.

Zijn lastgevers zijn burgerlijk verantwoordelijk voor de misdrijven en oneigenlijke misdrijven door hem tijdens zijn dienst gepleegd, zelfs wanneer hij optreedt als officier van gerechtelijke politie op het goed van zijn lastgevers.

Behoudens het geval van ernstige tekortkoming, waarin de weggeling gemotiveerd bij aangetekenden brief binnen acht en veertig uren, als regel blijft gelden, duurt de opzegging, ongeacht elk strijdig beding, een maand, te rekenen van den dag af, waarop zij bij aangetekenden brief wordt betekend.

De lastgever kan steeds, mits betaling van een maand vast loon, te regelen bij de betekening van de opzegging, onmiddellijk een einde maken aan de opdracht en aan de bevoegdheden van den wachter.

Zoo echter, zelfs in dit laatste gebeurlijk geval, de bezoldiging van den wachter de bewoning van een huis met of zonder tuin omvat, moeten deze slechts binnen de maand worden ontruimd, onder voorbehoud, zoo noodig, van een oogstvergoeding.

ART. 8.

Examens voor wachters worden, ieder jaar, in de hoofdplaats van elke provincie ingericht.

De Examencommissie bestaat uit een Voorzitter, verkozen door den Procureur-generaal van het gebied van het Hof van Beroep, onder de Procureurs des Konings of substituten van den Procureur des Konings, van de Provincie, en uit twee Leden: het eene, Woudmeester, Houtvester 1^e klasse of Houtvester, aangewezen door den Directeur-generaal van Waters en Bosschen; het andere, vertegenwoordiger der jagers, aangewezen door den Hogen Jachtraad.

Een Koninklijk besluit bepaalt de datums der examentijden, de inschrijvingsrechten dienend om de kosten daarvan te dekken, alsook het examenprogramma. Dit programma omvat de wetgeving ter zake van jacht, volgeling-vangst; het Veldwetboek; het Boschwetboek; de levenswijze van het wild; het zetten van vallen of strikken; het stroopen; de vastelling der overtredingen.

Overgangsbepaling.

Deze wet wordt toegepast op al de in functie zijnde wachters, artikel 8 echter uitgezonderd.